

Ne Azarlanan Ne Tasarlanan: Özgür ve Yenilikçi Gençlik

Gençler, günümüz Türkiye'sinde ciddi sorunlar ile karşı karşıyadır. Türkiye nüfusunun yarısı 30 yaş altında olmasına rağmen, AKP bütünlüklü bir gençlik politikası geliştirmemiştir. Başta eğitim ve istihdam olmak üzere gençlerin temel sorunlarını çözme konusunda hiçbir ciddi ilerleme sağlanamamıştır. AKP, gençlere yönelik baskılarını her geçen gün artırmaktadır. Başbakan gençleri “ya dindar olacaksınız ya da tinerçi” diye kutuplara ayırmaktadır. Gençlere, öçlerinin takipçisi ve kindar olmaları öğütlenmektedir. AKP, gençliği tektipçi bir anlayışla tasarlamak istemektedir.

Gençlerden Korkan Hükümet

Gençler tüm dünyada siyasal yaşamda değişimin ve yenilenmenin taşıyıcısıdır. Değişimden korkan baskıcı iktidarlar ise hedeflerine gençleri koymaktadır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Cumhuriyet ideallerini yurda yaymak için genç kadrolar seferber edilmiştir. Bu yaklaşım zamanla baskıcı yönetimler tarafından tamamen zıt bir yöne kaydırılmıştır. Türkiye, 1982 Anayasası ile yeni bir evreye girmiştir. Artık gençler, Cumhuriyet'in sahipleri değil, denetlenmesi ve baskı altında tutulması gereken “olağan şüpheliler” olarak görülmektedir.

AKP, 12 Eylül zihniyetini devralmış ve bir üst aşamaya taşımıştır. Başbakan, gençleri “ya dindar olacaksınız ya da tinerçi” diye kutuplara ayırmaktadır. AKP'nin gençlere yaklaşımı tektipçi, baskıcı ve dışlayıcıdır.

AKP, 12 Eylül zihniyetini devralmış ve bir üst aşamaya taşımıştır. Gençler, AKP'nin düşündüğü anlamda otoriter muhafazakâr değillerse, kin ile yaklaşılacak, yeniden tasarlanması gereken bir toplumsal kesim olarak görülmektedir. AKP'nin gençlere yaklaşımı tektipçi, baskıcı ve dışlayıcıdır.

AKP'nin bu politikaları en çok üniversite öğrencileri üzerinde somutlaşmaktadır.

Türkiye'de 600'den fazla öğrenci tutukludur. İktidara yakın rektörler, yargılamaların sonuçlarını dahi beklemeden bu öğrencileri okullardan atmaktadır. Öğrencilere karşı aşırı polis şiddeti sıradan hale gelmiştir. YÖK disiplin yönetmeliği ile öğrencilere cezalar yağdırılmaktadır. Sadece 2010-2011 yıllarında üniversite öğrencilerine 4.700'e yakın okuldan uzaklaştırma cezası verilmiştir.

12 Eylül'ün devamcısı AKP, gençlere açıkça “siyasetten uzak durun” demektedir. Gençlere iki seçenek sunulmaktadır: “Ya kindar ol ve benden ol, ya da sus ve sesini çıkarma”. Bu seçeneklerin dışına çıkanlar kınamalar, uzaklaştırmalar, tutuklamalar, gözaltılar, cop ve biber gazına maruz kalmaktadır.

Bu politikalar ile Türkiye siyaseti, gençlikten yoksun bırakılmaktadır. Gençlerin ancak yüzde 10'u arkadaşlarıyla siyaset konuşurken, sadece yüzde 3,7'si bir siyasi partiye üyedir.

Toplumsal Baskılar ve Gençlik

Gençlerin özgürlükleri toplumsal çevre baskısı ile de sınırlandırılmaktadır. Ataerkil değerler gençlerin toplumsal yaşamda özgürce yer almalarının önüne geçmektedir. Bu baskılar en yoğun olarak genç kadınlar üzerinde görülmektedir. Erken yaşta veya zorla evlendirmeler, namus cinayetleri bu tarz tutumların en vahim iki örneğidir.

AKP, yayılması için mücadele ettiği tutucu ve ataerkil değerler ile bu tabloyu daha da kötüleştirmektedir. Genç erkeklerin itaatkâr bir robot gibi, sadece okumaları veya çalışmalarını, sosyal ve siyasal yaşamın dışında kalmaları istenmektedir. Genç kadınlar, sadece anne olmaya, evde oturup çocuklarına bakmaya özendirilmektedir. Yaratılan bu modellere uymayanlar ötekileştirilmekte ve dışlanmaktadır. Bu baskıcı toplum fikrinde farklı renklere, farklı taleplere, farklı görüşlere yer yoktur. AKP makinesinin işlemeye devam edebilmesi için, gençler makinenin tektip parçaları haline getirilmek istenmektedir. Gençler robotlaştırılmaktadır.

Gençlerin Toplumsal Sorunları

Eğitim sorunları ve işsizlik gençlerin kanayan iki yarasıdır. Bu iki sorun birbiriyle iç içe geçmiştir. AKP döneminde Türk eğitim sisteminin dört temel sorunu vardır: Eşitsizlik, niteliksizlik, plansızlık ve baskıcılık. Türk eğitim sistemi eşitsizdir, çünkü yoksul ile varlıklı ailelerin çocuklarına sağlayabildikleri eğitim olanakları arasında uçurumlar vardır. Bu eşitsizliğin ana nedeni eğitime yeterli kamusal kaynağın aktarılmamasıdır.

Niteliksizlik eğitim sisteminin bir diğer sorunudur. UNESCO eğitim endeksinde Türkiye 125 ülke arasında 77'nci sıradadır. Üniversite sayıları artırılmış, ama verilen eğitimin niteliği ile ilgilenilmemiştir.

Plansızlık AKP eğitim politikalarının öne çıkan özelliğidir. Her yeni AKP'li Milli Eğitim Bakanı kendinden bir öncekinin politikalarını alt üst etmektedir. Her döneme yeni bir sınav sistemi ile başlanmaktadır. Yıllardır düzenli bir şekilde yapılan üniversite sınavlarına ilk defa AKP zamanında hile karıştırılmış, sorumlular halen ortaya çıkarılmamıştır.

AKP'nin eğitim politikaları baskıcıdır. Bu politikaların tek amacının kindar ve yandaş nesiller yetiştirmek olduğu 4+4+4 tartışmalarında açıkça görülmüştür. AKP, eğitim politikalarını belirlerken gençlerin, eğitimcilerin, ailelerin, STK'ların ve iş dünyasının görüşlerini almamıştır. Gençlerin küresel rekabete hazır hale gelmeleri, iyi eğitim almaları ve iyi yurttaş kültürüne sahip olmaları AKP'nin umurunda değildir.

AKP politikalarının eşitsiz ve niteliksiz kıldığı bir eğitim sisteminden çıkan gençler işsizliğe mahkum olmaktadır. İş piyasasının daha bilgi

yoğun hale gelmesi ile eğitimdeki eksikliklerin işsizliğe etkisi daha da artmaktadır. 1988-2002 yılları arasında yüzde 16 olan genç işsizlik oranı 2003-2010 döneminde ortalama yüzde 21'e çıkmıştır. Yine aynı dönemde kentsel işsizlik oranı yüzde 25'e kadar yükselmiştir.

AKP'nin politikasızlığından en çok etkilenenler görülmeyen gençlerdir. AKP'nin eşitliği, sosyal hakları ve katılımcılığı hiçe sayan, piyasacı politikaları bu gençleri daha da görülmez kılmaktadır.

Görülmeyen ve Örselenen Gençler

AKP, insancıl, tutarlı ve bütünlüklü bir gençlik politikası geliştirmemiştir. Son 10 yılda dünyada 155 ülke kendi ulusal gençlik politikalarını geliştirmiş; 168 ülke de gençlik eşgüdüm yapılarını oluşturmuştur. Türkiye halen bu noktanın çok gerisindedir.

AKP'nin politikasızlığından en çok etkilenenler ise görülmeyen gençlerdir. Gençlerin ancak yüzde 40'ı okumakta, yüzde 40'ı çalışmakta, geri kalan yüzde 20'si de ne çalışmakta ne de okumaktadır. Son iki grup gençlik tartışmalarında göz ardı edilmektedir. Çalışan gençler, işsiz gençler, ev kızları, engelliler, hükümlü gençler görülmeyen, örselenen gençler arasındadır. Daha 17 yaşında anne olmaya zorlanan, 15 yaşında aile geçindirmek zorunda bırakılan gençler hayatın dışına itilmekte, medya ve toplum tarafından yok sayılmaktadır. AKP'nin piyasacı, eşitliği ve sosyal hakları önemsemeyen ve toplumsal yaşama katılımı göz ardı eden politikaları bu gençleri daha da görülmez kılmaktadır.

Gençler Gençliğini Yaşayacak, Geleceğe Umutla Bakacak

Gençleri buldukları karanlık tablodan kurtarabilecek olan tek parti CHP'dir. CHP, gençleri sadece geleceğin sahipleri değil bugünün de ortakları olarak görmektedir. CHP, gençler genç olabilsin, gençler gençliklerini yaşayabilsin istemektedir. Gençler, genç olmanın ne olduğunu kendileri tanımlayabilmelidir. Gençler önceki kuşaklardan farklılaşabilmeli, kendi içlerinde çok çeşitli ve renkli olabilmelidir. Gençler, otoriter devlet ve hoşgörüsüz çevre baskısından uzak yaşayabilmelidir. Gençler tüm karar alma süreçlerine katılabilmelidir.

Hangi sosyo-ekonomik kesimden olursa olsun, okusun veya okumasın, tüm gençler bu haklardan yararlanabilmelidir. Dini inancı, cinsiyeti, etnik kökeni ne olursa olsun tüm gençler gençliklerini yaşayabilmelidir. CHP'nin hedefi özgürlüklere ve demokratik değerlere bağlı bir gençliktir. Gençlik, kin ve intikamın değil, hoşgörü ve barışın taşıyıcısı olmalıdır.

Yenilikçi, renkli, yaratıcı ve katılımcı bir gençlik, Türkiye'de özgürlükçü demokrasinin gelişmesini sağlayacak ve ekonomiyi

bilgi çağında kalkındırarak ana güçtür. Demokrasinin olmazsa olmazı toplumsal çoğulculuk, ancak böyle bir gençlikle sağlanabilir. Böyle bir gençlikle bilgi ekonomisinde yenilikçiliğin, yaratıcılığın ve kalkınmanın yolu açılabilir. AKP'nin itaatkâr ve kindar gençlik tasarısı Türkiye'ye bu atılımı yaptıramaz. Demokrasiyi ve ekonomiyi bir üst seviyeye taşıyacak olan itaatkâr bir robot gibi çalışan gençler değil, bir ressam kadar renkli, bir orkestra kadar çok sesli, bir romancı kadar yaratıcı düşünebilen gençlerdir.

Bu amaçlara ulaşmak için bütünlüklü bir gençlik politikası oluşturulmalıdır. CHP, seçim öncesinde yayımladığı *Gençlik Raporu* ile bu kapsamda bir politikayı ortaya koyan tek siyasi partidir.

Gençler İçin Özgürlükçü Anayasa

CHP'nin gençlik politikasının dayandığı temel, özgürlükçü demokrasidir. CHP, *Demokrasi Raporu*'nda belirttiği adımlarla gençlerin üstünden baskıcı devlet gölgesini kaldıracaktır.

Devletin gençlere mevcut bakış açısını yansıtan, gençleri denetlenmesi gerekenler olarak gören 1982 Anayasası'nın 58. Maddesi değiştirilecektir. Yeni madde, zihniyet değişikliğini yansıtacak şekilde kaleme alınacaktır. CHP'nin önerisi şöyledir: "Devlet, gençlerin kişiliğini serbestçe geliştirmesini, temel hak ve özgürlüklerden eşit biçimde yararlanmasını ve toplumsal, ekonomik ve siyasal yaşama etkin biçimde katılmasını sağlayacak her türlü siyasal, ekonomik ve hukuksal önlemi almakla yükümlüdür." CHP, bu konuda bir önerisi olan tek siyasi partidir.

CHP'nin gençlik politikasının dayandığı temel, özgürlükçü demokrasidir. CHP, gençlerin üstünden baskıcı devlet gölgesini kaldıracak ve onları toplumsal baskılardan koruyacaktır.

CHP, birçok öğrencinin tutukluluğuna sebep olan Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemeleri'nin kaldırılmasını savunmaktadır. Mevzuatta yapılacak değişikliklerle, eline bir kez dahi silah almamış öğrencilerin terörist sayılmasının önüne geçilecektir. Tutukluluk şartları sıkılaştırılacak, süreleri kısaltılacaktır. Örgütlü suçun tanımı yeniden yapılacak, örgüt üyesi sayılmanın şartları açık ve net

olarak belirlenecektir. Tutuklu öğrencilerin eğitimlerine devam edebilmeleri ve sınavlara katılabilmeleri sağlanacaktır. 12 Eylül kalıntısı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası insan hakları hukuku ışığında baştan yazılacaktır. Gençlere karşı haksız ve orantısız güç kullanan güvenlik kuvvetleri hakkında soruşturmalar ivedilikle açılacaktır.

Üniversitelerde baskıcılığın simgesi haline gelen YÖK kaldırılacaktır. YÖK'ün öğrenci disiplin yönetmeliği lağvedilecek ve üniversite yönetimlerinin öğrencilere keyfi cezalar vermesinin önüne geçilecektir.

Gençliğe Özerklik ve Renkli Gençlik

CHP'nin gençleri baskıcı toplumsal çevrelere karşı koruma stratejisinin temelinde gençleri güçlendirmek vardır. Güçlendirmekten kasıt gençlere daha fazla sosyal ve kültürel haklar tanımak ve gençlerin sadece kendilerinin kontrolünde olan özerk alanları genişletmektir. Gençler, toplumsal baskılara karşı durabilecek güce kavuşturulmalıdır.

CHP'nin savunduğu, güçlü sosyal devlet, gençlerin güçlendirilmesine öncelik tanıyacaktır. CHP, gençlere belli bir yaşam standardını, asgari bir vatandaşlık gelirini garanti edecek, kaliteli sağlık ve eğitim hizmetlerini ücretsiz sağlayacaktır.

Tüm okulların kültürel, sanatsal, sportif altyapıları güçlendirilecek ve okul mekânları ders saatleri dışında da gençlere hizmet verecektir. Yurt sorunu yaşayan öğrenci kalmayacaktır. CHP'nin şehirleşme anlayışında sosyal alanların genişletilmesine özel önem verilecek, kültür ve spor alanlarının artırılması sağlanacaktır. CHP, tüm kesimlerden gençlerin sosyal, kültürel, sanatsal etkinlikler düzenleyebilmeleri için, yönetimi gençlere verilecek **Gençlik Evleri** kuracaktır. **'Hareketli Gençlik'** politikalarına önem verilecektir. Gençlerin ulusal ve uluslararası değişim programlarına katılmalarının ve yeni kültürler keşfetmelerinin önü açılacaktır.

Gençleriyle Kalkınan Türkiye için Eğitim

CHP'nin gençlere yönelik üreten ve iş yaratan ekonomi stratejisi ile eğitim politikaları Gençlik ve Eğitim Raporlarında vurgulanmıştır. CHP'nin kalkınma stratejisinin temelinde Türkiye'yi küresel rekabete ve bilgi ekonomisine hazır hale getirmek için yapılacak bir eğitim atılımı bulunmaktadır.

Eğitim alanında CHP'nin yaklaşımı AKP'nin politikalarından birçok alanda ayrışmaktadır. CHP, eğitim politikalarının merkezine fırsat eşitliğini koymaktadır. AKP böyle bir kaygı taşımamaktadır. CHP, eğitimde sadece nicel değil, niteliksel bir atılıma ihtiyaç olduğunu savunmaktadır. AKP, niteliği yok saymakta, içi boşaltılmış rakamlara sarılmaktadır. CHP, eğitimin kamusal niteliğini koruyacak ve eğitime daha çok kamusal kaynak ayıracaktır. AKP ise eğitimde örtülü bir zelleştirme yürütmektedir. CHP niversite harçlarını kaldıracak, tüm niversite öğrencilerine uzun vadeli yaşam destek kredisi sunacaktır.

CHP, eğitim yatırımlarının sadece altyapıya yönelmesinin yetersiz olduğunu, aynı oranda insana da yatırım yapılması gerektiğini savunmaktadır. AKP ise eğitim yatırımlarını bir rant kapısı olarak görmektedir. CHP, müfredatı zgrlk, eleştirel düşünceye açık, ağdaş bilime dayalı ve çoğulcu bir yapıya kavuşturacaktır. AKP ise müfredat değişikliklerini kendi itaatkâr, ataerkil toplum modelini oluşturmak için kullanmaktadır.

CHP niversitelerin özerkliğini savunmakta, AKP ise bu kurumları fethedilecek kaleler olarak görmektedir. CHP eğitime dair kararların istikrarlı olabilmesi için tüm paydaşlarla uzlaşı ile alınması gerektiğini düşünmektedir. AKP bu kararları yangından mal kaırıracasına almakta, bunun bedelini de istikrarsızlık olarak gençlere detmektedir.

AKP, eğitim alanında başarısız olmuştur. Bu durumu değiştirebilecek tek parti CHP'dir.

Görülmeyen Gençleri Görmek

Görülmeyen gençleri görmek, Türkiye'nin en önemli hedefi olmalıdır. CHP, bu gençlere yönelik özel destek programlarını hayata geçirecektir. CHP, *Gençlik Raporu* kapsamında ev kızları, çalışarak okumak zorunda kalan gençler ve engelli gençler için özel önlemler önermiştir. Türkiye, henüz 17 yaşında  ocuk annesi olmak zorunda bırakılmış ve 'artık benim hayatım bitti' diyen genç kadınların ülkesi olmaktan kurtarılmalıdır. Türkiye, daha 15 yaşında annesinin ve beş kardeşinin geçimini sağlamaya çalışan, 'gençlik nedir bilmeden, dn ocuk iken bugün yetişkin oldum' diyen genç erkeklerin ülkesi olmamalıdır.

Bütünlüklü Gençlik Politikası

CHP'nin savunduğu bu amaçlar ancak bütünlüklü bir gençlik politikası ile

gerçekleşebilir. CHP böyle bir politikayı '**Genç Türkiye Politikası**' adı altında hayata geçirecektir. Gençlik alanında çalışan devlet kurumlarının ve STK'ların faaliyetleri arasında eşgüdüm sağlamak için katılımcı bir yönetim anlayışına sahip Gençlik Politikaları Eşgüdüm Kurumu (**GENÇ-KUR**) kurulacaktır. **GENÇ-KUR**'da STK'lar ve yerel yönetimler merkezi idare ile eşit oranda temsil edilecektir.

Gençlik Bütçesi adı altında gençlere ayrılan btce kaynakları her yıl ilan edilecek, bu alanda şeffaflık sağlanarak STK'ların konuyu takibi mümkün kılınacaktır. TBMM'nin gençlik alanındaki faaliyetlerinin etkisini artırmak için **Gençlik İhtisas Komisyonu** kurulacaktır. Üniversitelerde **Gençlik alışmaları** adı altında lisans ve lisansüstü programların açılması teşvik edilecektir.

CHP gençlere güvenmekte ve zgr insanların, zgr gençlerin Türkiye'si için çalışmaktadır. CHP'nin gençlik politikası kapsamlı bir özgürlük projesidir. CHP gençler için vardır, zgr gençler ile var olacaktır.

Sonuç: Özgür İnsan, zgr Gençlik

CHP'nin gençlik politikası ilhamını, gençlere Cumhuriyet'i emanet edecek kadar güvenen Atatürk'ten ve merkezine zgr insan idealini koyan sosyal demokrasi geçmişinden almaktadır. Atatürk, fikri hür ve vicdanı hür bir gençlik ile ülkenin gcleneceğini öngörmüştür. Genç kuşakların tarihten ğreneceklerinin bulunduğunu, ama gençlerin dünyayı kendi istedikleri gibi kurma haklarının olduğunu savunmuştur. CHP'yi AKP'nin otoriter muhafazakâr zihniyetinden ayıran işte bu fikirlerdir. CHP gençlere güvenmekte ve zgr insanların, zgr gençlerin Türkiye'si için çalışmaktadır. CHP'nin gençlik politikası kapsamlı bir özgürlük projesidir.

CHP gençleri denetlemeyecek, destekleyecektir. CHP gençleri baskı altına almayacak, önlerindeki engelleri kaldıracaktır. CHP gençleri susturmayacak, onlara 'söz sizde' diyecektir. CHP için gençler bugünün ortağı, yarının sahibi ve özgürlüğün sesidir. CHP gençler için vardır, zgr gençler ile var olacaktır.

